

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

**Zpráva
o činnosti Vědeckého výboru veterinárního
v roce 2023**

Předkládá: RNDr. Miroslav Machala, CSc., předseda Vědeckého výboru veterinárního

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

Vědecký výbor veterinární (Výbor) byl ustanoven při Výzkumném ústavu veterinárního lékařství, v.v.i. v souladu s usnesením vlády č. 1320/2001 ke „Strategii zajištění bezpečnosti (nezávadnosti) potravin v ČR“ v červenci 2002. Činnost Výboru je od roku 2016 prováděna na základě Smlouvy o dílo č. 573-2016-18111.

Výbor pracoval v roce 2023 ve složení:

RNDr. Miroslav Machala, CSc., Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno, předseda Výboru

Mgr. Pavlína Šimečková, Ph.D., Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno, tajemnice Výboru

MVDr. Pavel Alexa, CSc., Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v.v.i., Hudcova 70, 621 00 Brno, člen Výboru

Doc. MVDr. Jan Bardoň, Ph.D., MBA, Státní veterinární ústav Olomouc, Jakoubka ze Stříbra č. 1, 779 00 Olomouc, člen Výboru

Prof. MVDr. Ing. Petr Doležal, CSc., Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno, člen Výboru

Prof. MVDr. Alfréd Hera, CSc., Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Hudcova 56a, 621 00 Brno, člen Výboru

MVDr. Václav Jordán, Agris, spol. s.r.o. Medlov, Medlov 175, 664 66 Němčičky u Židlochovic, člen Výboru

Doc. MVDr. Renáta Karpíšková, Ph.D., Masarykova univerzita, Kamenice 753/5, 625 00 Brno, členka Výboru

MVDr. Ivana Koláčková, Ph.D., Masarykova univerzita, Kamenice 753/5, 625 00 Brno, členka Výboru

MVDr. Eva Renčová, Ph.D., Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, Hudcova 56a, 621 00 Brno, členka Výboru

Prof. RNDr. Daniel Růžek, Ph.D., Masarykova univerzita, Kamenice 753/5, 625 00 Brno, Biologické centrum Akademie věd České republiky, Branišovská 31, 370 05, České Budějovice, člen Výboru

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

Mgr. Petra Vašíčková, Ph.D., Masarykova univerzita, Kamenice 753/5, 625 00 Brno, členka Výboru

Prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., Veterinární univerzita Brno, Palackého tř. 1, 612 42 Brno, člen Výboru

Prof. MVDr. Lenka Vorlová, PhD., Veterinární univerzita Brno, Palackého tř. 1, 612 42 Brno, členka Výboru

V roce 2023 proběhla dvě zasedání Výboru a to 13. 4. 2022 a 22. 11. 2023. Obou jednání se zúčastnila většina členů Výboru. Na dubnovém zasedání byly schváleny návrhy čtyř studií. Na listopadovém zasedání byly vypracované studie představeny, obhájeny a schváleny.

1. Odborná činnost výboru

Odborná činnost Výboru byla v roce 2023 zaměřena zejména na zpracování a projednání čtyř studií v problematice úzce spojené s veterinární medicínou a s bezpečností potravin a krmiv. VVV dále sledoval aktuální doporučení a vědecká stanoviska vydaná organizací EFSA. Předseda a členové Výboru sledovali aktuální rizika a vědecká stanoviska spojená s veterinární medicínou a bezpečností potravin (studie EFSA, farmakologická legislativa EU a další). Předseda VVV participoval na přípravě monografie IARC o karcinogenitě perfluorovaných sloučenin.

1.1. Odborné studie

1.1.1. Ověření antimikrobního účinku vybraných extraktů z mochny stříbrné jako možné náhrady za antibiotika v souladu s antibiotickou politikou EU a ČR

Autoři: prof. MVDr. Alfréd Hera, CSc., doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D., PharmDr. Lenka Paráková, Ph.D., Mgr. Lucie Pokludová, Ph.D., PharmDr. Mgr. Alžběta Kružicová, MVDr. Pavla Novotná, MVDr. Věra Billová

Oponentka: MVDr. Kateřina Nedbalcová, Ph.D., VÚVeL, Brno

Tato studie navazuje na studii týmu prof. Hery z roku 2022. Cílem studie bylo testování antimikrobní účinnosti extraktu z mochny stříbrné na sbírkových kmenech a na terénních

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

vzorcích. Byl prokázán mírný antimikrobiální účinek lišící se u jednotlivých kmenů. Nejvyšší antimikrobiální účinek byl prokázán u zástupců kmenu *Staphylococcus*. Hledání mezi fytofarmaky vhodné náhrady v současnosti používaných chemoterapeutik je ve veterinární medicíně velmi potřebné. Navíc, komplexní účinky extraktů mohou být přínosnější než jejich samotné antibiotické působení.

1.1.2. Genetická diverzita a rezistence k antibiotikům u izolátů *Listeria monocytogenes* získaných od zvířat

Autoři: doc. MVDr. R. Karpíšková, Ph.D., Mgr. Kristýna Brodíkova, RNDr. Hana Bulawová

Oponent: doc. MVDr. Jan Bardoň, Ph.D., SVÚ Olomouc

Studie se zabývala genetickou diverzitou a rezistencí k antimikrobiálním látkám u bakterií *Listeria monocytogenes* (LM). Zkoumány byly animální, humánní, potravinové a environmentální izoláty LM. Na základě výsledků studie bylo definováno i stručné doporučení pro Státní veterinární správu. Poznání zdrojů a cest šíření infekce LM pomáhá lépe definovat preventivní opatření na ochranu lidského zdraví.

1.1.3. Prevalence a vlastnosti *Klebsiella pneumoniae* v klinickém materiálu zvířat a v potravinách živočišného původu z tržní sítě

Autoři: MVDr. Ivana Koláčková, Ph.D., doc. MVDr. Jan Bardoň, Ph.D., doc. MVDr. Renata Karpíšková, Ph.D.

Oponent: RNDr. Hana Bulawová, SVÚ Jihlava

Studie zkoumala izoláty *Klebsiella pneumoniae* (KP) ze zvířat a ve vzorcích mas z komerční sítě ČR. Téma studie je velmi přínosné, protože výskyt KP v potravinách živočišného původu, konkrétně v mase, je doposud nedostatečně prozkoumán. Šíření hypervirulentních kmenů v tržní síti je ojedinělé. Jako významnější problém se jeví výskyt hypervirulentních i multirezistentních kmenů u společenských zvířat a riziko jejich vzájemného přenosu mezi humánní a animální populací.

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

1.1.4. Emergentní chemické kontaminanty z hlediska bezpečnosti krmiv a potravin

Autoři: RNDr. Miroslav Machala, CSc., Mgr. Pavlína Šimečková, Ph.D., Mgr. Soňa Marvanová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petr Kukučka, Ph.D., RECETOX, Masarykova univerzita, Brno

Teoretická studie, kterou představila dr. Šimečková, se zabývá perzistentními organickými polutanty a vybranými pesticidy. Popisuje jejich vlastnosti, používání, negativní účinky, regulace a výskyt v životním prostředí, krmivech a potravinách. Studie identifikuje problematické oblasti především v nedostatku toxikologických dat týkajících se především dlouhodobých expozic nízkými dávkami kontaminantů. Ze studie vyplynula potřeba toxikologických studií pro přesnější hodnocení rizika emergentních i klasických kontaminantů ze skupin rizikových pesticidů, polyhalogenovaných kontaminantů (PFAS, BFR) a derivátů polycyklických aromatických sloučenin.

1.2. Odborné stanovisko

V roce 2023 nebyl ze strany Ministerstva zemědělství ČR žádný požadavek na vypracování stanoviska.

2. Náklady na činnost VVV v roce 2023

Přímé náklady

náklady na studie	274 959 Kč
náklady na cestové, kancelářské potřeby a zasedání	19 274 Kč
osobní náklady ostatní	93 499 Kč
mzda tajemnice	36 000 Kč
Přímé náklady na činnost výboru celkem	423 732 Kč
Přímé náklady na <i>ad hoc</i> výstupy	0 Kč
Nepřímé náklady ústavu celkem (15 %)	74 776 Kč
Náklady celkem bez DPH	498 508 Kč
<u>DPH 21%</u>	<u>104 687 Kč</u>
Celkové náklady	603 195 Kč

VĚDECKÝ VÝBOR VETERINÁRNÍ

Výzkumný ústav veterinárního lékařství, v. v. i., Hudcova 296/70, Brno 621 00

<https://www.vri.cz/vyzkum/vedecky-vybor-veterinari/>

tel +420 533 331 111

Náklady na činnost VVV zahrnovaly především finanční prostředky na studie (274 959 Kč), které byly čerpány podle plánu. Byly vypracovány celkem čtyři studie, z toho jedna teoretická.

Z položky osobní náklady (93 499 Kč) byly čerpány prostředky na odměny za práci VVV pro členy Výboru, oponenty studií, odměna předsedovi VVV a odměna pracovníkům VÚVeL, kteří zajišťovali především administrativu pro VVV. Mzda tajemnice byla 36 000 Kč.

Z položka cestovné, kancelářské potřeby a zasedání bylo čerpáno 19 274 Kč. Z cestovného byla hrazena účast předsedy VVV na 43. zasedání Koordinační skupiny bezpečnosti potravin v Praze a na část cestovného na zasedání IARC, kde byla připravena monografie IARC o karcinogenitě perfluorovaných sloučenin.

Skutečné celkové náklady budou přesně vyčísleny ke dni fakturace, předpokládá se ale, že nepřesáhnou částku 603 195 Kč.

Zprávu předkládá:

RNDr. Miroslav Machala, CSc.

předseda Vědeckého výboru veterinárního

Brno, 24. 11. 2023